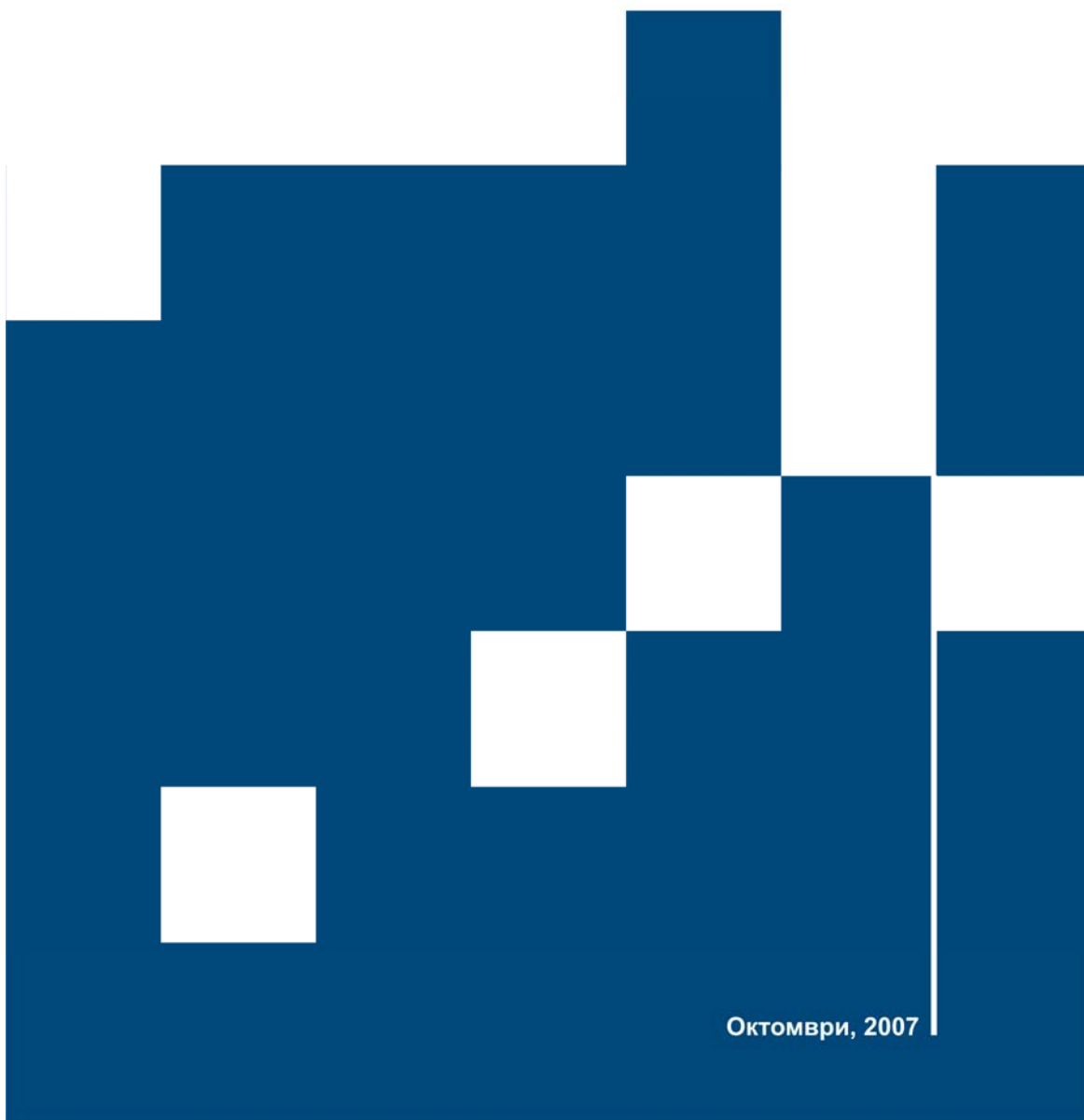

**НАЦИОНАЛЕН КОДЕКС
ЗА
КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ**

Октомври, 2007

Съдържание

Въведение.....	3
Преамбюл.....	4
Глава първа. КОРПОРАТИВНИ РЪКОВОДСТВА.....	5
Едностепенна система	5
Двустепенна система	9
Глава втора. ОДИТ И ВЪТРЕШЕН КОНТРОЛ.....	15
Глава трета. ЗАЩИТА ПРАВАТА НА АКЦИОНЕРИТЕ	16
Глава четвърта. РАЗКРИВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ.....	18
Глава пета. ЗАИНТЕРЕСОВАНИ ЛИЦА	19
Участници и благодарности.....	20

Въведение

Националният кодекс за корпоративно управление (Кодексът) е крачка напред по пътя на установяване на съвременни правила и норми на управление на публичните дружества в Република България. Кодексът въплъщава и насърчава идеите на пазарната демокрация и икономическата свобода на стопанските субекти. В продължение на една година работна група с представители на деловите кръгове в България, „Българска фондова борса – София” АД, държавни, неправителствени организации и академичната общност, направи възможно този Кодекс да стане факт. Окончателното съдържание на Кодекса бе съобразено с препоръките на български и чуждестранни експерти.

В хода на подготовката бе търсен баланс между **формиралата се практика в България и международните стандарти за корпоративно управление.** Целта е чрез този Кодекс корпоративното управление в България да допринесе за повишаване конкурентоспособността на българските компании и да направи страната още по-привлекателна за чуждестранните инвеститори. Прилагането на Кодекса от българските публични дружества ще доведе до формиране на адекватна на международната практика бизнес среда. Спазването на принципите и добрите практики на корпоративно управление е отговорност на ръководствата на публичните дружества пред техните акционери. Ето защо Кодексът подробно разписва функциите на съветите на директорите при едностепенните структури и функциите и принципите на партньорство между надзорните съвети и управителните съвети при двустепенните структури. В хода на работа върху Кодекса бяха отчетени нарастващите изисквания към вътрешния контрол и управлението на риска. Посочени са и най-съществените правила, които ръководствата на публичните дружества следва да спазват по отношение на акционерите, включително конкретни правила за ефективното разкриване на информация. В контекста на съвременните изисквания за социално отговорен бизнес са формулирани и препоръките за съобразяване със заинтересованите лица.

Логиката и структурата на Кодекса съответстват на международно приетите и прилагани принципи за корпоративно управление на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие за корпоративно управление (2004): отговорност и независимост на корпоративните ръководства, защита правата на акционерите, равнопоставеност на миноритарните и чуждестранните акционери, разкриване на информация и зачитане на заинтересованите лица.

Бистра Илкова
Изпълнителен директор
„БФБ – София” АД
Съпредседател на работната група

Проф. д.ик.н. Бистра Боева
УНСС
Съпредседател на работната група

Преамбюл

Корпоративното управление е част от съвременната делова практика. Утвърдено е в страни с развита пазарна икономика и в страни с развиващи се пазари. То е тясно свързано с ефективното функциониране на капиталовите пазари. Съвременното корпоративно управление съдейства за устойчивото развитие на националните икономики и световното стопанство.

Българските дружества спазват години наред установените с Търговския закон и Закона за публичното предлагане на ценни книжа принципи и норми на корпоративно управление. Публичните дружества успешно прилагат програми за корпоративно управление. Развитието на капиталовия пазар, изискванията на инвеститорите и натрупаният опит поставиха въпроса за изработване на **Национален кодекс за корпоративно управление (Кодекса)**. Предвид членството на България в ЕС и в контекста на политиката на ЕК и Плана за действие за подобряване на дружественото право и корпоративното управление изработването и прилагането на национални кодекси от страните членки са важно условие за ефективното свободно движение на стоки, услуги, капитали и хора.

Кодексът е стандарт за добра практика и средство за общуване между бизнеса от различните страни.

Кодексът за корпоративно управление е съобразен с нормативната уредба, без да я повтаря. Той препоръчва как българските компании да прилагат добрите практики и принципите на корпоративно управление. Правилата и нормите на Кодекса са стандарти за управлението и надзора на публичните дружества, доказали през годините своята ефективност. В основата на Кодекса е разбирането за корпоративното управление като балансирано взаимодействие между акционери, ръководства на компании и заинтересованите лица. **Доброто корпоративно управление означава лоялни и отговорни корпоративни ръководства, прозрачност и независимост, както и отговорност на дружеството пред обществото.**

Предложените правила за защита на акционерите, прозрачност, за работа на корпоративните ръководства и съобразяване със заинтересованите лица са адресирани до публичните дружества в България. Кодексът се препоръчва и на дружествата, които планират да придобият публичен статут. Като национален кодекс той е препоръчителен и за дружествата с преобладаващо държавно и общинско участие.

Кодексът следва да се прилага на основата на **принципа „спазвай или обяснявай“**. Това означава, че дружествата спазват Кодекса, а в случай на отклонение техните ръководства следва да изяснят причините за това. Информация за прилагането на Кодекса дружествата ще публикуват в годишните си отчети и на своите уеб страници.

Предвижда се периодично (веднъж на 18 месеца) Кодекса да бъде преразглеждан и при необходимост – актуализиран. Работната група в партньорство с бизнеса, академичните среди и държавата ще търси възможности за усъвършенстване на този Кодекс.

КОРПОРАТИВНИ РЪКОВОДСТВА¹

Едностепенна система

Съвет на директорите

1. Функции и задължения

1.1. Съветът на директорите управлява независимо и отговорно дружеството в съответствие с установените визия, цели, стратегии на дружеството и интересите на акционерите.

1.2. Съветът на директорите установява и контролира стратегическите насоки за развитие на дружеството.

1.3. Съветът на директорите следва да установи политиката на дружеството в областта на риска и да контролира изграждането и функционирането на системата за управление на риска и вътрешен одит.

1.4. Съветът на директорите осигурява спазването на законовите, нормативните и договорните задължения на дружеството.

1.5. Съветът на директорите е отговорен за създаването и надеждното функциониране на финансово-информационната система на дружеството.

1.6. Съветът на директорите дава насоки, одобрява и контролира изпълнението на: бизнес плана на дружеството, сделки от съществен характер, както и други дейности, установени в устройствените му актове.

1.7. Съветът на директорите дефинира политиката на дружеството по отношение на разкриването на информация и връзките с инвеститорите. Предоставя на акционерите изискваната по време и формат от устройствените актове на дружеството информация.

1.8. По време на своя мандат членовете на Съвета на директорите се ръководят в своята дейност от общоприетите принципи за почтеност и управленска и професионална компетентност.

Препоръчително е Съветът на директорите да приеме и спазва Етичен кодекс.

1.9. Съветът на директорите се отчита за своята дейност пред Общото събрание на акционерите.

¹ Корпоративни ръководства са органите на дружеството, които осъществяват неговото управление и представителство, от една страна, и контрола, от друга страна. При едностепенна система на управление управителните, представителни и контролни функции се осъществяват от Съвет на директорите. При двустепенна система на управление управителните и представителни функции се осъществяват от Управителен съвет, а контролните – от Надзорен съвет.

2. Избор и освобождаване на членове на Съвета на директорите

2.1. Общото събрание на акционерите избира и освобождава членовете на Съвета на директорите, съобразно закона и устройствените актове на дружеството, както и в съответствие с **принципите за непрекъснатост и устойчивост на работата** на Съвета на директорите.

2.2. В договорите за възлагане на управлението, сключвани с членовете на Съвета на директорите, се определят техните задължения и задачи, критериите за размера на тяхното възнаграждение, задълженията им за лоялност към дружеството и основанията за освобождаване.

3. Структура и компетентност

3.1. Броят на членовете и структурата на Съвета на директорите се определят в устройствените актове на дружеството.

3.2. Съставът на избрания от Общото събрание Съвет на директорите трябва да **гарантира независимостта и безпристрастността на оценките и действията на неговите членове по отношение функционирането на дружеството.** Броят и качествата на независимите директори следва да **гарантират интересите на акционерите.**

3.3. Съветът на директорите трябва да осигури надлежно разделение на задачите и задълженията между своите членове. Основна функция на независимите директори е да контролират действията на изпълнителното ръководство² и да участват ефективно в работата на дружеството в съответствие с интересите и правата на акционерите. Препоръчително е председателят на Съвета на директорите да бъде независим директор.

3.4. Компетенциите, правата и задълженията на членовете на Съвета на директорите следват изискванията на закона, устройствените актове и стандартите на добрата професионална и управленска практика.

3.5. Членовете на Съвета на директорите трябва да имат подходящи знания и опит, които изисква заеманата от тях позиция.

След избирането им новите членове на Съвета на директорите следва да преминат въвеждаща програма по правни и финансови въпроси, свързани с дейността на дружеството.

Повишаването квалификацията на членовете на Съвета на директорите следва да се насърчава.

² Изпълнителното ръководство се състои от изпълнителните членове на Съвета на директорите, респективно – на Управителния съвет и прокуристите на дружеството. Това са лицата, на които е възложено пряко управлението и представителството на дружеството.

3.6. Членовете на Съвета на директорите трябва да разполагат с необходимото време за изпълнение на техните задачи и задължения. Препоръчително е устройствените актове на дружеството да определят броя на дружествата, в които членовете на Съвета на директорите могат да заемат ръководни позиции.

3.7. Изборът на членовете на Съвета на директорите на дружеството става посредством прозрачна процедура, която осигурява освен всичко останало навременна и достатъчна информация относно личните и професионалните качества на кандидатите за членове. Броят на последователните мандати на членовете на Съвета на директорите следва да осигури ефективна работа на дружеството и спазването на законовите изисквания.

4. Възнаграждение

4.1. Размерът и структурата на възнагражденията на членовете на Съвета на директорите се одобряват от Общото събрание на дружеството.

4.2. В съответствие със законовите изисквания и добрата практика на корпоративно управление размерът и структурата на възнагражденията следва да отчитат:

4.2.1. Задълженията и приноса на всеки един член на Съвета на директорите в дейността и резултатите на дружеството;

4.2.2. Възможността за подбор и задържане на квалифицирани и лоялни членове на Съвета на директорите;

4.2.3. Необходимостта от съответствие на интересите на членовете на Съвета на директорите и дългосрочните интереси на дружеството.

4.3. Препоръчително е възнаграждението на членовете на Съвета на директорите да се състои от две части: постоянна част и допълнителни стимули.

4.3.1. Дружеството може да предостави като допълнително възнаграждение на членове на Съвета на директорите акции, опции върху акции и други подходящи финансови инструменти.

4.3.2. Редът за осигуряване и използване на допълнителни стимули от членовете на Съвета на директорите се регламентира от устройствените актове на дружеството.

4.4. Възнагражденията на независимите директори са постоянни и отразяват участието в заседания, изпълнението на техните задачи да контролират действията на изпълнителното ръководство и да участват ефективно в работата на дружеството. Те не получават допълнителни възнаграждения от дружеството.

4.5. Разкриването на информация за възнагражденията на членовете на Съвета на директорите е в съответствие със законовите норми и устройствените актове на дружеството. Акционерите трябва да имат лесен достъп до информацията за възнагражденията.

5. Конфликт на интереси

5.1. Членовете на Съвета на директорите трябва да избягват и да не допускат реален или потенциален конфликт на интереси.

5.2. Процедурите за избягване и разкриване на конфликти на интереси следва да бъдат регламентирани в устройствените актове на дружеството.

5.3. Членовете на Съвета на директорите трябва незабавно да разкриват конфликти на интереси и да осигуряват на акционерите достъп до информация за сделки между дружеството и членове на Съвета на директорите или свързани с него лица.

5.4. Всеки конфликт на интереси в дружеството следва да се разкрива на Съвета на директорите.

5.5. Потенциален конфликт на интереси съществува тогава, когато дружеството възнамерява да осъществи сделка с юридическо лице, в което:

(а) член на Съвета на директорите или свързани (заинтересувани) с него лица имат финансов интерес;

(б) член на Съвета е член на Управителен съвет, Надзорен съвет или Съвет на директорите.

6. Комитети

6.1. Препоръчително е работата на Съвета на директорите да се подпомага от комитети, като Съветът на директорите определя необходимостта от тяхното създаване съобразно спецификата на дружеството.

6.2. Съветът на директорите следва да създаде поне комитет по одит, включващ независим(и) директор(и) и експерти.

6.3. Комитетите би следвало да се създават въз основа на писмено определена структура, обхват от задачи, начин на функциониране и процедури за отчитане.

Двустепенна система

Надзорният съвет и Управителният съвет действат съвместно в изгода на акционерите и се съобразяват със заинтересованите лица.

Управителен съвет

1. Функции и задачи

1.1. Управлява дружеството в съответствие с установените визия, цели и стратегии на дружеството и интересите на акционерите.

1.2. Разработва в съответствие с насоките, дадени от Надзорния съвет, стратегията на дружеството и осигурява нейното изпълнение.

1.3. Разработва политиката на дружеството в областта на риска и вътрешния контрол. Отговаря за изграждането и функционирането на система за управление на риска и информира по надлежен начин Надзорния съвет.

1.4. Осигурява изпълнението на договорните задължения на дружеството.

1.5. Изгражда в съответствие с насоките, дадени от Надзорния съвет, финансово-информационната система на дружеството и осигурява нейното надеждно функциониране.

1.6. Съгласува своите действия с Надзорния съвет по отношение на: бизнес плана на дружеството, сделки от съществен характер и всички други операции и дейности, установени в устройствените актове на дружеството.

1.7. Информира и се отчита за своята дейност пред Надзорния съвет. За целта предоставя изискваната в съответните срокове и формат информация.

1.8. По време на своя мандат членовете на Управителния съвет се ръководят в своята дейност от общоприетите принципи за почтеност и управленска и професионална компетентност. Препоръчително е Управителният съвет да приеме и спазва Етичен кодекс.

2. Структура и компетентност

2.1. Структурата и броят на членовете на Управителния съвет трябва да гарантират ефективната дейност на дружеството.

2.2. В договорите за възлагане на управлението, сключвани с членовете на Управителния съвет, се определят техните задължения и задачи, критериите за размера на тяхното възнаграждение, задълженията им за лоялност към дружеството и основанията за освобождаване.

2.3. Компетенциите, правата и задълженията на членовете на Управителния съвет следват изискванията на закона, устройствените актове и стандартите на добрата професионална и управленска практика.

3. Възнаграждения

3.1. В съответствие със законовите изисквания и добрата практика на корпоративно управление размерът и структурата на възнагражденията на членовете на Управителния съвет следва да отчитат:

- 3.1.1. Задълженията и приноса на всеки един член на Управителния съвет в дейността и резултатите на дружеството;
- 3.1.2. Възможността за подбор и задържане на квалифицирани и лоялни ръководители;
- 3.1.3. Необходимостта от съответствие на интересите на членовете на Управителния съвет и дългосрочните интереси на дружеството.

3.2. Препоръчително е възнаграждението на членовете на Управителния съвет да се състои от две части: постоянна част и допълнителни стимули.

- 3.2.1. Дружеството може да предостави като допълнително възнаграждение на членове на Управителния съвет акции, опции върху акции и други подходящи финансови инструменти.
- 3.2.2. Редът за осигуряване и използване на допълнителни стимули от членовете на Управителния съвет се регламентира от устройствените актове на дружеството.

3.3. Разкриването на информация за възнагражденията на членовете на Управителния съвет е в съответствие със законовите норми и устройствените актове на дружеството. Акционерите трябва да имат лесен достъп до информацията за възнагражденията.

4. Конфликт на интереси

4.1. Членовете на Управителния съвет трябва да избягват и да не допускат реален или потенциален конфликт на интереси.

4.2. Процедурите за избягване и разкриване на конфликти на интереси следва да бъдат регламентирани в устройствените актове на дружеството.

4.3. Членовете на Управителния съвет трябва незабавно да разкриват конфликти на интереси и да осигуряват на акционерите достъп до информация за сделки между дружеството и членове на Съвета и свързани с него лица.

4.4. Всеки конфликт на интереси следва да бъдат разкриван пред Надзорния съвет.

4.5. Потенциален конфликт на интереси съществува тогава, когато дружеството възнамерява да осъществи сделка с юридическо лице, в което:

(а) член на Управителния съвет или свързани (заинтересувани) с него лица имат финансов интерес;

(б) член на Съвета е член на Управителен съвет, Надзорен съвет или Съвет на директорите.

Надзорен съвет

1. Функции и задачи

1.1. Надзорният съвет назначава, дава насоки и контролира Управителния съвет на дружеството съобразно разделението на функциите в рамките на двустепенната структура.

1.2. Надзорният съвет дава насоки на Управителния съвет при определянето на визията, целите и стратегията на дружеството и контролира тяхното изпълнение.

1.3. Надзорният съвет дава насоки на Управителния съвет при създаването на системите за управление на риска, вътрешния контрол и финансово-информационната система и контролира тяхното функциониране.

1.4. Надзорният съвет контролира спазването на законите и правилата, залегнали в устройствените актове на дружеството.

1.5. Надзорният съвет осъществява своята дейност при ефективен обмен на информация с Управителния съвет.

1.6. Препоръчително е Надзорният съвет поне веднъж годишно да анализира дейността на Управителния съвет и работата на всеки негов член.

1.7. При изпълнение на своите задачи и задължения Надзорният съвет се ръководи от законите, устройствените актове на дружеството и стандартите за почтеност и компетентност.

2. Назначаване и освобождаване на членовете на Управителния съвет

2.1. Надзорният съвет назначава и освобождава членовете на Управителния съвет съобразно устройствените актове на дружеството, **принципите за приемственост и устойчивост на работата** на Управителния съвет и стандартите на добрата практика на корпоративно управление.

2.2. Политиката на Надзорния съвет по отношение на възнагражденията би следвало да гарантира ефективно управление на дружеството в интерес на акционерите.

3. Структура и компетентност

3.1. Съставът на Надзорния съвет трябва да гарантира независимостта и безпристрастността на решенията и действията на неговите членове.

3.2. Броят на членовете на Надзорния съвет, в т.ч броят на независимите членове и разпределението на задачите между тях се регламентира от устройствените актове на дружеството.

3.3. Независимият член действа в най-добрия интерес на дружеството и акционерите безпристрастно и необвързано.

3.4. Членовете на Надзорния съвет трябва да имат подходящи знания и опит, които изисква заеманата от тях позиция. Би следвало поне един от тях да има финансова компетентност.

3.5. След избирането им новите членове на Надзорния съвет трябва преминат въвеждаща програма по правни и финансови въпроси, свързани с дейността на дружеството.

3.6. Обучението на членовете на Надзорния съвет следва да се насърчава.

3.7. Членовете на Надзорния съвет трябва да разполагат с необходимото време за изпълнение на техните задачи и задължения. Препоръчително е устройствените актове на дружеството да определят броя на дружествата, в които членовете на Надзорния съвет могат да заемат ръководни позиции.

3.8. Препоръчително е процедурите по избора на нови членове да отчитат изискванията за приемственост и устойчивост на функциониране на Надзорния съвет.

4. Възнаграждения на членовете на Надзорния съвет

4.1. Общото събрание на акционерите определя възнаграждението на членовете на Надзорния съвет.

4.2. Препоръчително е възнаграждението на членовете на Надзорния съвет да съответства на техните дейност и задължения и да не се обвързва с резултатите от дейността на дружеството.

4.3. Възнагражденията на независимите директори са постоянни и отразяват участието в заседания, изпълнението на техните задачи да контролират действията на изпълнителното ръководство и да участват ефективно в работата на дружеството. Те не получават допълнителни възнаграждения от дружеството.

4.4. Членовете на Надзорния съвет не следва да бъдат компенсирани за своята дейност с акции или опции.

4.5. Разкриването на информация за възнагражденията на членовете на Надзорния съвет е в съответствие със законовите норми и устройствените актове на дружеството. Акционерите трябва да имат лесен достъп до информацията за възнагражденията.

5. Конфликт на интереси

5.1. Членовете на Надзорния съвет трябва да избягват и да не допускат реален или потенциален конфликт на интереси.

5.2. Процедурите за избягване и разкриване на конфликти на интереси следва да бъдат регламентирани в устройствените актове на дружеството.

5.3. Членовете на Надзорния съвет трябва незабавно да разкриват конфликти на интереси и да осигуряват на акционерите достъп до информация за сделки между дружеството и членове на Надзорния съвет или свързани с него лица.

5.4. Потенциален конфликт на интереси съществува тогава, когато дружеството възнамерява да осъществи сделка с юридическо лице, в което:

- (а) член на Надзорния съвет или свързани (заинтересувани) с него лица имат финансов интерес;
- (б) член на Съвета е член на Управителен съвет, Надзорен съвет или Съвет на директорите.

6. Комитети

6.1. Препоръчително е работата на Надзорния съвет да се подпомага от комитети, като Надзорният съвет определя необходимостта от тяхното създаване съобразно спецификата на дружеството.

6.2. Надзорният съвет следва да създаде поне комитет по одит, включващ независим(и) директор(и) и експерти.

6.3. Комитетите би следвало да се създават въз основа на писмено определена структура, обхват от задачи, начин на функциониране и процедури за отчитане.

ОДИТ И ВЪТРЕШЕН КОНТРОЛ

1. Корпоративните ръководства, подпомагани от комитета по одит, писмено мотивират пред Общото събрание предложението си за избор на одитор, като се ръководят от установените изисквания за професионализъм.

2. Желателно е да се прилага ротационен принцип при предложенията и избора на външен одитор.

3. Препоръчително е изграждането на система за вътрешен контрол, която да гарантира ефективното функциониране на системите за отчетност и разкриване на информация.

4. Системата за вътрешен контрол се изгражда и функционира и с оглед идентифициране на рисковете, съпътстващи дейността на дружеството и подпомагане тяхното ефективно управление.

ЗАЩИТА ПРАВАТА НА АКЦИОНЕРИТЕ

1. Защита правата на акционерите

Корпоративните ръководства гарантират равнопоставеното третиране на всички акционери, включително миноритарните и чуждестранните акционери, и са длъжни да защитават техните права.

2. Общо събрание на акционерите

2.1. Всички акционери имат право да участват в Общото събрание на акционерите и да изразяват мнението си.

2.1.1. Акционерите с право на глас имат възможност да упражняват правото си на глас на Общото събрание на дружеството и чрез представители.

2.1.2. Корпоративните ръководства осъществяват ефективен контрол, като създават необходимата организация за гласуването на упълномощените лица в съответствие с инструкциите на акционерите или по разрешените от закона начини.

2.1.3. Корпоративните ръководства изготвят правила за организирането и провеждането на редовните и извънредните Общи събрания на акционерите на дружеството, които гарантират равнопоставено третиране на всички акционери и правото на всеки от акционерите да изрази мнението си по точките от дневния ред на Общото събрание.

2.1.4. Корпоративните ръководства организират процедурите и реда за провеждане на Общото събрание на акционерите по начин, който не затруднява или оскъпява ненужно гласуването.

2.1.5. Корпоративните ръководства предприемат действия за насърчаване участието на акционери в Общото събрание на акционерите, вкл. чрез осигуряване на възможност за дистанционно присъствие чрез технически средства (вкл. интернет) в случаите когато това е възможно и необходимо, и не противоречи на т. 2.1.4. от настоящия Кодекс.

2.2. Препоръчително е всички членове на корпоративните ръководства да присъстват на общите събрания на акционерите на дружеството.

2.3. Материали на Общото събрание на акционерите

2.3.1. Текстовете в писмените материали, свързани с дневния ред на Общото събрание, следва да бъдат конкретни и ясни, без да въвеждат в заблуждение акционерите. Всички предложения относно основни корпоративни събития се представят като отделни точки в дневния ред на Общото събрание, в т.ч. предложението за разпределяне на печалба.

-
- 2.3.2. Дружеството поддържа на интернет страницата си специална секция относно правата на акционерите и участието им в Общото събрание на акционерите.
- 2.3.3. Корпоративните ръководства съдействат на акционерите, овластени от съда за включване на допълнителни въпроси в дневния ред на Общото събрание.
- 2.4. Корпоративните ръководства гарантират правото на акционерите да бъдат информирани относно взетите решения на Общото събрание на акционерите.

РАЗКРИВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ

1. Корпоративните ръководства утвърждават политиката за разкриване на информация в съответствие със законовите изисквания и устройствените актове³.

2. В съответствие с приетата политика по т. 1 корпоративните ръководства създават и поддържат система за разкриване на информация.

3. Системата за разкриване на информация трябва да гарантира равнопоставеност на адресатите на информацията (акционери, заинтересовани лица, инвестиционна общност) и да не позволява злоупотреби с вътрешна информация.

4. Корпоративните ръководства трябва да гарантират, че системата за разкриване на информация осигурява пълна, навременна, вярна и разбираема информация, която дава възможност за обективни и информирани решения и оценки.

5. Корпоративните ръководства утвърждават и контролират спазването на вътрешни правила за изготвяне на годишните и междинните отчети и реда за разкриване на информация по начин, който да гарантира спазването на т. 3.

6. Препоръчително е, като част от системата за разкриване на информация, разработването и поддържането на интернет страница на дружеството с утвърдено съдържание, обхват и периодичност на разкриваната чрез нея информация. Препоръчително е разкриваната чрез интернет страницата на дружеството информация да включва най-малко:

- данни за дружеството;
- данни за акционерната структура;
- устройствените актове на дружеството;
- данни за управителните органи;
- счетоводни отчети поне за последните 3 години;
- материалите за предстоящите общи събрания на акционерите на дружеството. Информация за взетите решения от общите събрания на акционерите поне за последните три години;
- информация за одиторите;
- информация за предстоящи събития;
- важна информация, свързана с дейността на дружеството.

7. Дружеството периодично следва да разкрива информация за корпоративното управление. **Разкриването на информация за корпоративното управление става в съответствие с принципа „спазвай или обяснявай”**. Принципът изисква в случай на неспазване на някои от препоръките на Кодекса да се представи обяснение за това.

³ Устройствените актове са уставът и всички вътрешни актове, които установяват специфичните правила, процедури и критерии за функционирането и управлението на дружеството.

ЗАИНТЕРЕСОВАНИ ЛИЦА

1. Корпоративното управление осигурява ефективно взаимодействие със заинтересованите лица. Към тази категория се отнасят определени групи лица, на които дружеството директно въздейства и които от своя страна могат да повлияят на дейността му, в т.ч. доставчици, клиенти, служители, кредитори, групи за обществен натиск и други. Дружеството идентифицира кои са заинтересованите лица с отношение към неговата дейност въз основа на тяхната степен и сфери на влияние, роля и отношение към устойчивото му развитие.

2. В своята политика спрямо заинтересованите лица корпоративните ръководства се съобразяват със законовите изисквания. Добрата практика на корпоративно управление изисква съобразяване със заинтересованите лица в съответствие с принципите за прозрачност, отчетност и бизнес етика.

3. Препоръчително е в съответствие с тази политика корпоративните ръководства да изработят и конкретни правила за отчитане интересите на заинтересованите лица, които правила да осигурят и тяхното привличане при решаване на определени, изискващи позицията им въпроси.

Тези правила следва да гарантират баланса между развитието на дружеството и икономическото, социалното и екологосъобразното развитие на средата, в която то функционира.

4. Корпоративните ръководства поддържат ефективни връзки със заинтересованите лица. Препоръчително е периодично, в съответствие със законовите норми и добрата международна практика за разкриване на информация от нефинансов характер дружеството да информира за икономически, социални и екологични въпроси, касаещи заинтересованите лица, като например: борба с корупцията; работа със служителите, доставчиците и клиентите; социалната отговорност на дружеството; опазването на околната среда.

Участници и благодарности

За подготовката на Националния кодекс за корпоративно управление беше създадена работната група от български експерти, която в продължение на девет месеца провеждаше редовни месечни срещи.

Съпредседатели на работната група:

Бистра Илкова – Изпълнителен директор, „Българска фондова борса-София” АД
Проф. д.ик.н. Бистра Боева – Университет за национално и световно стопанство

Координатор на проекта:

Мария Прохаска – Директор, Център за икономическо развитие

Консултанти по проекта:

Мари Лоранс Ги, Сътрудник проекти, Глобален форум за корпоративно управление, Международна финансова корпорация и съавтор на Наръчник за подготовка на кодекси на най-добра практика за корпоративно управление

Членове на работната група /по азбучен ред/:

Богомила Христова – Директор, Връзки с инвеститорите, „Индустириален холдинг България” и Председател на Асоциацията за връзки с инвеститорите в България

Владимир Карамфилов – Старши експерт „Надзор”, Комисия за финансов надзор

Даниела Пеева – Председател, Асоциация на директорите за връзки с инвеститорите в България

Илиян Димитров – Главен експерт, „Търговия, надзор и пазарна информация”, БФБ-София

Маню Моравенов – Изпълнителен директор, ФеърПлей Пропъртис

Радослав Желязов – Директор, „Емитенти и членство”, БФБ-София

Румен Радев – Заместник председател на УС, Асоциация на индустриалния капитал в България

Румен Соколов – Старши експерт, „Привличане на нови емитенти”, БФБ-София

Симеон Семов – Главен съветник, БФБ-София

София Аргирова – Заместник председател, Асоциация на директорите за връзки с инвеститорите в България

Стефан Петранов – Изпълнителен директор, Златен лев капитал

Стою Недин – Председател, Асоциация на инвеститорите

Проектът е подкрепен и спонсориран от следните институции:

Център за икономическо развитие

Международна финансова корпорация – Глобален форум за корпоративно управление

Българска фондова борса - София

Комисия за финансов надзор

Асоциация за връзки с инвеститорите в България

Асоциация на директорите за връзки с инвеститорите в България

Асоциация на индустриалния капитал в България

Работната група благодари на всички български институции и лица, които участваха в националното публично обсъждане на кодекса и предоставиха коментари по текста .

Работната група изказва искрена благодарност и на чуждестранните експерти от групата за оценка и коментари на Глобалния форум за корпоративно управление към Международната финансова корпорация. Те предоставиха безплатна техническа помощ и обширни бележки и коментари, основани на най-добрите международни практики. Специални благодарности за /по азбучен ред/:

Александър Берг – Директор, Политики и практики на корпоративно управление, Световна банка

Давид Рисер – Анализатор, Нестор Адвайзорс Лимитед

Джан Пиеро Синя – Съветник, Европейска банка за реконструкция и развитие

Димитър Ялнъзов – Доктор по икономика, Преподавател, Университет в Които, Япония

Елена Митева – Икономист, Организация за икономическо сътрудничество и развитие

Игор Беликов – Изпълнителен директор, Институт на директорите в Русия, Член на Експертния съвет по корпоративно управление към Руската федералната служба по финансови пазари

Кристофър Пиърс, Изпълнителен директор, Глобъл Говърнънс Сървисис Лимитед

Кристиан Щренгер – Директор, ДВС Инвестмънтс, Член на Комисията по корпоративно управление в Германия, Член на Групата съветници към Глобалния форум за корпоративно управление

Мервин Кинг – Директор, Брайт интернешънъл /Южна Африка/, Член на Групата съветници към Глобалния форум за корпоративно управление

Пламен Чипев – Ст.н.с., Доктор по икономика, Икономически институт на БАН

Татяна Ненова – Старши икономист, Световна банка

Филип Армстронг – Директор, Глобален форум за корпоративно управление, Международна финансова корпорация

Яга Рамеш Конда Реди – Основател, Академия за корпоративно управление, Индия